

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op woensdag 7 november 2018, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw"; aanvang 19.30 uur

---

Aanwezig zijn:

- J.F. Koen, voorzitter;
- R.J.A. Beerepoot, mevrouw mr. M.M. Bellekom-Vogels, R. Bloemendaal, ir. I.J.J. Borm, B. Boon, mevrouw D.C. van Deursen-van Gool, L.N.M. van Doeveren MSc, drs. R. Everard, mevrouw drs. M.W. Gout-van Sinderen, mevrouw B.D.A. Hagen, drs. H.J.M. Hendrickx, L.W. Koetsier, mevrouw G.C. Mulder-Jense, H.W. Mulder, J.G.C. van Noort, B.G. Paulides, ing. P. Ronke, ing. A.J.L. van Sloten, mevrouw drs. W.M. Weekhout, leden van de raad;
- mevrouw C. Klaver-Bouman, drs. H.G. Schokker, mevrouw drs. A.J.M. de Ridder, C.J.M.W. Wassenaar, mevrouw mr. I. Zweerts de Jong, wethouders;
- mevrouw drs. G. de Schipper-Tinga, raadsgriffier;
Verhinderd: B.G.J. Menken, dr. E.C.M. Ooms

---

1. Opening

De **voorzitter**: Ik verzoek de leden van de raad plaats te nemen omdat wij met de raadsvergadering beginnen. Dames en heren, hartelijk welkom in deze extra raadsvergadering. Ik zie dat er veel belangstelling is vanuit de samenleving om vandaag op de tribune te zitten en om deze vergadering te volgen. Het is een extra vergadering na de begrotingsraad van 31 oktober jl. en de reguliere volgende raad is, dacht ik, op 27 november a.s. Deze extra vergadering is uitgeschreven omdat wij als raad vanavond een document willen vaststellen over de toekomst van Wassenaar, over de zelfstandige toekomst van Wassenaar, dat we volgende week met een grote delegatie van fractievoorzitters en wethouders in Den Haag aan de commissaris van de Koning gaan aanbieden, waarop wij met hem het gesprek gaan voeren over de te volgen stappen hierna. Dat is het hoofdpunt van de agenda. Er hebben zich helaas twee raadsleden moeten afmelden, de heren Menken en Ooms.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dan ben ik bij punt 2, de vaststelling van de agenda. Er is een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd door de raadsleden Paulides en Van Noort met betrekking tot het Kinderpardon. Ik stel voor dat we dat behandelen onder agendapunt 5, ervan uitgaande dat die motie ook inderdaad wordt ingediend, anders zijn er gauw mee klaar. Mag ik, kijkend naar de heren Paulides en Van Noort, ervan uitgaan dat die motie wordt ingediend? Akkoord, dan gaan we dat behandelen onder agendapunt 5.

3. Spreekrecht

De **voorzitter**: Dan zijn wij toe aan agendapunt 3, het spreekrecht. Mensen die hier vaker komen, zien dat, in tegenstelling tot het verleden, de wethouders niet meer links achter mij zitten, maar dat zij nu min of meer een onderdeel zijn van de carré van deze vergadering. Dat is vorige week bij de begrotingsbehandeling goed bevallen omdat we elkaar wat beter kunnen zien. Ik snap wel dat het publiek nu tegen de rug van de wethouders aankijkt, maar het gevolg is dat als de wethouders de raad toespreken, dat is overigens vanavond niet of nauwelijks het geval, ze dat doen vanaf dat spreekgestoelte. De raadsleden spreken vanaf deze twee spreekgestoeltes en die ziet u wel naar uw kant toepraten. Dat verzoek doe ik ook aan de heer Van Leeuwen, die als enige inspreker zich heeft gemeld, om van een van deze twee microfoons gebruik te maken om de raad toe te spreken. Ik geef graag voor maximaal vijf minuten het woord aan de heer Van Leeuwen, de waarnemend voorzitter van de Vrienden van Wassenaar.

De heer **Van Leeuwen**: Geachte leden van het college, geachte raadsleden en overige aanwezigen, geachte mijnheer de voorzitter. Mijn naam is Bart van Leeuwen, waarnemend voorzitter van de Vrienden van Wassenaar en ik dank u bijzonder voor de gelegenheid om hier te mogen inspreken. Vorige week mocht ik ook het woord tot u richten met betrekking tot een heel andere aangelegenheid. Vandaag betreft het de zelfstandigheid van onze gemeente, de toekomst van ons dorp en daar willen de Vrienden uitdrukkelijk bij stilstaan. Ik meen dan ook te mogen spreken namens de gehele Wassenaarse burgerij en zeg u direct: wees niet bevreesd, er is geen sprake van een aanklacht of een kritische noot. Integendeel, mijn inspreken betreft een huldebetoon, een steunbetuiging want het is vandaag een erg belangrijke mijlpaal in de geschiedenis van ons dorp. Bestuursperikelen van bijna twee jaar geleden, leidden tot een heftige emotie en tumultueus gekrakeel binnen de vesten van ons dorp, waren we nog wel in staat om zelf

onze boontjes te doppen, moesten we geen aansluiting zoeken bij omliggende gemeenten, vrijwillig of gedwongen? De meningen waren verdeeld, het fusiespook waarde rond. In deze mêlee van uiteenlopende opinies en uitwaaiende publicaties, begon de Wassenaarse burgerij zich te roeren en vooral dit aspect wil ik hier nog eens extra belichten want de burgerinitiatieven die toen ontstonden, en ik noem met name de inbreng van de groepering Wassenaar zelfstandig, hebben veel invloed gehad. Publicaties onder de naam 'Fusie is illusie', ja wel twintigmaal, waren zeer educatief en brachten de Wassenaarders bij de les. Ook de Vrienden lieten zich veelvuldig horen, een enquête werd georganiseerd met als uitkomst dat het overgrote deel van onze burgerij wil dat Wassenaar zelfstandig blijft. Het Wassenaarkompas werd beoordeeld en afgewezen en aan de burgemeester werd, ter gelegenheid van de algemene ledenvergadering van de Vrienden, een podium geboden om op 19 april jl. de stem van Wassenaar te laten klinken. In maart 2018 heeft de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen de neuzen weer allemaal gelijk gericht. Wij willen zelfstandig zijn en blijven. Vandaar dit mooie document dat voor ons ligt, Wassenaar als zelfstandige gemeente in de regio. Dit document is feitelijk het product van een gezamenlijke inspanning, van een collectieve inbreng, van alle Wassenaarse burgers. Daarom zou ik u willen verzoeken, en ook een voorstel willen doen, om de titel om te dopen. In dit jaar gedenken wij het begin van de Tachtigjarige Oorlog, de strijd om zelfstandigheid. Vandaar mijn voorstel om de titel te koppelen aan deze belangrijke gebeurtenis van weleer, een herdoping. Nee, nee, niet in de naam Plakkaat van Verlatinghe, maar in de naam Traktaat van zelfstandig Wassenaar. Ik dank u.

De **voorzitter**: Dank u zeer.

4. Wassenaar als zelfstandige gemeente in de regio

De **voorzitter**: Dan zijn wij direct toe aan het agendapunt waarover u het had. Dat agendapunt luidt: Wassenaar als zelfstandige gemeente in de regio. Ik wil het in volgorde van de grootte van de fracties doen en ik begin bij de fractie van de VVD. Op basis van de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen, dat moet je er in Wassenaar wel bij zeggen.

De heer **Van Doeveren**: Heel veel dank voorzitter. Ik heb niet zo'n opzwevend betoog als de heer Van Leeuwen, waar ik me gemakshalve bij wil aansluiten, maar we stellen vandaag wel een heel belangrijk stuk met elkaar vast, dat recht doet aan de raadsbrede ambitie voor het borgen van een zelfstandig Wassenaar, voor die 26.000 mensen die hier met veel plezier wonen en werken, voor alle kiezers die ons Wassenaar toevertrouwen, voor al die mensen die lokaal bestuur dichtbij georganiseerd willen hebben, voor jong en oud. We hebben de afgelopen maanden een behoorlijk traject achter de rug, maar we zijn er natuurlijk al veel langer mee bezig. Voor de verkiezingen hebben alle partijen hun inzet bepaald en iedereen streed voor zelfstandigheid. Ook ons coalitieakkoord heet niet voor niets Zelfstandig en verantwoordelijk. Omdat zelfstandigheid niet gepaard gaat zonder verantwoordelijkheid, zelfstandigheid is geen gegeven, daar moet je met elkaar iets voor doen. De opdracht van de provincie was daarom een legitieme vraag om die verantwoordelijkheid ook met elkaar waar te maken. Een overheidslaag is nooit vanzelfsprekend, je meerwaarde moet aantoonbaar zijn, zeker als de ander zegt dat er ruimte is voor verbetering. Ik zal niet ingaan op het hele stuk, we hebben daar schriftelijk op gereageerd, maar er zijn wel een paar punten die ik er kort uit wil lichten. Allereerst onze bestuurscultuur. Er is altijd ruimte voor politieke spanning en inhoudelijke verschillen, net als in elke raad, maar met zes nieuwe raadsleden en vier nieuwe wethouders is de politieke cultuur onmiskenbaar veranderd. We discussiëren op basis van inhoud, weinig mensen met een achteruitkijkspiegel en veel mensen, door alle partijen heen, die zich op de inhoud willen inzetten voor Wassenaar. Het geroeptoeter dat er soms omheen klinkt, is geenszins maatgevend voor het functioneren van de raad. Met zestien raadsleden achter een coalitieakkoord is er ook voldoende draagvlak voor ons bestuur. Voorzitter, een ander punt is financiële degelijkheid. Wassenaar blijft financieel op orde, zeker als je dat vergelijkt met veel andere gemeenten. Niet voor niets hadden we ook bij het coalitieakkoord een financiële doorrekening die er vier jaar geleden niet was en waar weinig andere gemeenten aan toe waren gekomen. Natuurlijk kan hier en daar van worden afgeweken, maar het geeft het belang aan dat we eraan hechten en dat we heldere spelregels hebben over hoe we met de Wassenaarse financiën omgaan. Dan de regionale partner, belangrijk voor de provincie. We doen volwaardig mee in de regio in samenwerkingsverbanden als de MRDH en de H10, met actieve raadsleden en wethouders en dat zijn wij hier zelf. In de eerste maanden van deze raadsperiode hebben we al wat stappen gezet, ik kan me nog een motie van de heer Bloemendaal herinneren, en op de inhoud doen we natuurlijk ook maximaal mee. We doen mee in de belangrijke bouwopgave voor het realiseren van woningen en dat zullen we ook doen in de relatie met Voorschoten, de Werkorganisatie Duivenvoorde staat terecht genoemd in het stuk. De VVD is altijd bereid in redelijkheid te kijken hoe de ambtelijke capaciteit voor beide gemeenten het beste kan worden vormgegeven. De Werkorganisatie is een middel en geen doel op zich, we hebben goede

ambtenaren en we moeten met elkaar kijken hoe we met Voorschoten die ambitie redelijk vormgeven voor beide dorpen. Voorzitter, naast het aangeven hoe je zelfstandig verder kunt, wil ik ook wel iets kwijt over dat een zelfstandig Wassenaar past binnen de provincie. Wassenaar vervult een unieke maatschappelijke functie in een steeds drukker wordende Randstad. Ons groen en onze ecologische zones zijn net zo belangrijk voor Wassenaar als voor de provincie en met 21 raadszetels gecommiteerd aan het behoud van onze landelijke gebieden en natuur, vervullen we een erg belangrijke rol. Ons grondoppervlak is bijna zo groot als dat van Den Haag en met elkaar zorgen we ervoor dat we de groene long van de regio blijven en met elkaar dragen wij daarvoor onze kosten. Het dorp draagt bij aan economische groei en een goed vestigingsklimaat, niet voor niets hosten we veel expats, zijn er veel activiteiten om Wassenaar heen en veel internationale organisaties. Wassenaar voorziet in een specifieke behoefte in de provincie en die kunnen we zelfstandig heel goed vormgeven. We mogen er ook trots op zijn dat we dat met elkaar zijn. Voorzitter, tot slot. Voor de VVD is het niet alleen een stuk voor de provincie, maar vooral voor onszelf en zoals een van onze raadsleden tijdens de eerste bijeenkomst over zelfstandigheid zei, Iwein Borm die daar toevallig zit, is dit document vooral voor onszelf. Ik kan mij herinneren dat u toen zei: kijk, dat is nou een verstandig raadslid want uiteindelijk is het een opdracht en een ambitie voor onszelf. We zullen elkaar op reflectiemomenten scherp moeten houden en ervoor moeten zorgen het stuk vandaag niet eindigt, maar dat het een levend document blijft in ons doen en laten. Het is pas een begin en geen einde, maar wel een mooi begin voor ons samen omdat we met elkaar de beste dienstverlening in Wassenaar en in de regio herkenbaar en blijvend willen bieden aan onze inwoners. We kiezen samen voor Wassenaar. Ik dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan geef ik het woord aan de heer Hendrickx, Hart voor Wassenaar.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter. Ja, ik ga heel even terug in de tijd toen voor het eerst werd gezegd: Wassenaar, oase in de Randstad, drie groene grachten en een mooie zee. Dat willen we zo houden, maar er kwam een kink in de kabel en die kink was het bestuurskrachtonderzoek van enige jaren geleden. Het was een wake-upcall, de gedachte dat we keurig voortkabbelen, beschermd achter groene grachten onze zelfstandigheid konden borgen, was ineens voorbij en het heeft even geduurd en het is een gemeenschappelijke inspanning geweest, maar ik ben verschrikkelijk blij dat we de uitdaging, die toen naar ons toe is gebracht, hebben aangepakt en dat datgene wat vandaag door deze raad wordt vastgesteld, het antwoord is op wat toen over ons en tegen ons is gezegd. Die wake-upcall is verschrikkelijk goed geweest. Het maakt ook duidelijk dat, wanneer je op je lauweren gaat rusten in de gedachte dat alles goed en fraai is, je dan eigenlijk de grootste fouten maakt en dat mag niet meer gebeuren. Dat betekent dus dat met deze declaratie voor de zelfstandigheid van Wassenaar in de hand, je iedere dag bezig moet zijn om die zelfstandigheid te borgen en dat is omdat de Wassenaarders het willen en omdat we op deze manier datgene kunnen doen waarvoor wij zijn gekozen, namelijk de Wassenaarse samenleving steunen, inrichten en verder brengen. Ik ben er dan ook blij om dat het er is en u kunt zich voorstellen wat onze stem zal zijn wanneer erover wordt gestemd. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Lokaal Wassenaar!, mijnheer Boon.

De heer **Boon**: Eigenlijk kan ik weer gaan zitten want het is duidelijk, 'Lokaal Wassenaar!', daar is eigenlijk alles mee gevat. Het rijk is druk bezig met allerlei decentralisaties om meer taken naar de gemeente te brengen omdat de gemeente dicht bij zijn burgers en bij de bevolking staat. Het zou natuurlijk raar zijn om nu de omgekeerde beweging te gaan maken met een schaalvergroting, een zelfstandig Wassenaar past gewoon bij de schaal die wij zijn en niet een grotere schaal. Lokaal Wassenaar! heeft dat al jaren geroepen in verschillende gremia en in verschillende vormen en hier herhalen we het nog een keer, er is totaal geen noodzaak, Wassenaar is Wassenaar en Wassenaar is niet Wassenaar omdat we er alleen zijn voor de Wassenaarders en voor onszelf, Wassenaar heeft een enorm belangrijke taak. In de brief wordt dan ook genoemd, het aantal mensen dat hier op bezoek komt door de kwaliteiten die wij hebben en door de capaciteiten die hier ook aanwezig zijn, dat is ongekend. Er werd net even teruggekeken naar de Tachtigjarige Oorlog en terugkijken is goed want het betekent ook dat Wassenaar is geworden zoals het nu is en dat het ook in staat is geweest om het te krijgen zoals we er nu voorstaan en ik denk dat dit ontzettend belangrijk is. Je kunt naar hele korte termijn terugkijken en denken: er zijn een paar dingen niet goed gegaan, maar in grote lijnen zijn wij in staat om het zo voor elkaar te krijgen dat wij een aanvulling zijn op de hele regio en binnen de provincie Zuid-Holland. Er zijn maar weinig gebieden die dit kunnen zeggen en de gebieden die dit kunnen zeggen, zijn zelfstandige gemeenten of ze nu groot of klein zijn. Ik noem toch nog maar een keer dat mijn eigen gemeente waar ik werk, Midden-Delfland, met 18.000 inwoners in staat is om zelfstandig te functioneren en een waardevolle aanvulling te zijn op de hele regio. De burgemeesters Aboutaleb en Van Aartsen ondersteunen dat en wij zitten niet in een andere positie. Ik kan de discussie die wij intern hebben gevoerd om tot die brief te

komen hier nog een keer herhalen, maar ik ben ook een beetje Wassenaar. Dat is niet altijd goed want dat kleurt je soms een beetje, maar als je gewoon objectief kijkt naar alle feiten, alle onderzoeken, alles waar wij voor staan en alles wat we tot nu toe hebben bereikt en ook de aanpak die nu is gekozen, dan is er geen enkele reden om te twifelen aan een zelfstandig Wassenaar. Wij ondersteunen de weergave zoals die in de brief is opgenomen van harte. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan de heer Everard van het CDA.

De heer **Everard**: Voorzitter, dank u wel. Voor mij was een van de redenen om weer in de politiek actief te worden juist de zelfstandigheid van Wassenaar en wat dat betreft is het natuurlijk hartstikke mooi dat we weer een stap hebben gezet om gezamenlijk deze notitie te maken. Ik denk dat dit hartstikke goed is, maar als je zo'n notitie hebt gemaakt en je die in het weekend eens rustig leest, denk je af en toe toch ook: hadden we misschien toch nog niet eens heel even kunnen kijken naar de titel van dit stuk? Als dit stuk is bedoeld voor intern gebruik, is de titel 'Wassenaar, zelfstandige gemeente in de regio' misschien prima, maar als het is bedoeld om ook mee naar buiten te gaan, is het misschien beter als we ons meer neerzetten naar de buurgemeenten toe, dat staat ook helder in de tekst. Ik denk dat we een hele goede buurgemeente in de regio en in alle regelingen met elkaar zijn en het zou misschien best wel eens goed kunnen zijn om dat wel verder vast te houden. Verder denk ik dat het een erg goede weergave is van hoe wij in Wassenaar met elkaar opereren, hoe we de afgelopen tijd bezig waren. Als CDA'er ben je ook heel erg actief in alle kringen en dan moet je zeggen wat er in het verleden allemaal is gebeurd. Mensen onthouden dingen die in het verleden zijn gebeurd erg lang en ze moeten wennen aan de toestand zoals die nu is. Ik denk dat we nog wel werk hebben te doen en misschien moeten wij soms, en dat zit ook niet van nature in een CDA'er, af en toe nog trotser zijn op wat we met z'n allen doen. Ik heb het bij de begrotingsbehandeling ook gezegd, Wassenaar ligt in Zuid-Holland, in de Randstad en we hebben de grootste biodiversiteit van alle gemeenten in Nederland. Ik bedoel, we hebben het er eigenlijk gewoon te weinig over. Ik werk in heel veel gemeenten, we huisvesten hier nu 940 stathouders en wij vinden het doodnormaal dat we dat zo doen, maar daar is in heel veel gemeenten in Nederland gedoe over. Ik denk dat het wat dat betreft wel goed is dat we dat af en toe nog bewuster in alle geledingen waarin we met elkaar zitten, bij vrienden in de regio, in de provincie en in het land ook zeggen. Voorzitter, volgens mij is ook nog wel een punt... Het staat er wel in, maar als ik eraan terugdenk, vraag ik me af of het er wel genoeg in staat. Als je ziet hoeveel mensen van ons dorp gebruikmaken, en dan heb ik het niet alleen over het woonklimaat, dat is heel helder, dat is uniek, maar ook over het leefklimaat. Als je ziet hoeveel toeristen elk jaar naar de duinen, de landgoederen, het strand en Duinrell gaan, zijn wij ook een gemeente die het mogelijk maakt dat heel veel mensen van dit schitterende dorp mogen gebruikmaken en dat zijn onderdelen waaraan we de komende tijd met elkaar blijvend willen werken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan geef ik het woord aan de heer Paulides van DLW, Democratische Liberalen Wassenaar.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Wij willen niet heel veel zeggen over de brief. We hebben onze twijfels over of we met een dergelijk weinig concreet verhaal de commissaris van de Koning kunnen overtuigen om het advies aan de minister te geven om de procedure voor een kroonbenoemde burgemeester op te starten. Naar de mening van onze fractie zouden we in de brief bijvoorbeeld moeten aangeven waarom de reorganisatie van de WODV nu wel gaat werken. Wij geven inmiddels 54% van alle uitgaven uit aan het ambtelijk apparaat, terwijl dit landelijk slechts 32% is. De reorganisatie van de Werkorganisatie, die al een aantal jaren geleden is gestart, heeft blijkbaar niet heel erg veel bereikt, anders waren de kosten wel meer in de richting van het landelijk gemiddelde gekomen in plaats van alweer gestegen. Ook is onduidelijk welke taken wij wettelijk hebben en welke taken wij noodzakelijk of wenselijk vinden. Het is niet duidelijk hoe dik of hoe dun wij dat dan gaan invullen. Dit ook nog eens in relatie tot de plannen van Voorschoten richting de Leidse regio, hoe gaan we dat aanpakken? Het is vermoedelijk uitsluitend de coalitie die meent dat dit een geweldige brief is. Wassenaar moet zelfstandig blijven, laat dat duidelijk zijn, maar ik hoop wel dat de commissaris van de Koning op basis van deze informatie dezelfde mening is toegedaan. Ik denk wel dat de brief nog wat kan worden aangescherpt, maar ik laat dat aan het college en de coalitie over. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank. Dan gaan we naar de fractie van D66, de heer Bloemendaal.

De heer **Bloemendaal**: Voorzitter, dank u voor het woord. Ik kom uit een bedrijfsmatige omgeving bij de overheid, waar de hele dag maar twee trefwoorden gelden en ik denk dat we ons daar nu ook aan kunnen spiegelen. Het betekent dat als je de krijg in gaat, het gaat om je intentions en je credibility. Ik bespeur hier heel veel goede intenties en ook heel veel geloofwaardigheid, maar

waarschijnlijk zullen we daar toch met elkaar nog wat aan moeten schroeven. Allereerst hebben we een prachtig papieren traject, we hebben een besluit, we hebben een mooie brief en we hebben ook een werkstuk. Met dat werkstuk zou ik graag willen beginnen, de andere twee documenten zorgen voor het verbandmiddel om het op het goede adres te krijgen. We hebben hier twee avonden met een groot aantal collega's bijeen gezeten en we hebben toen gelukkig geen geeltjes hoeven plakken, ik was daar als de dood voor, maar we hebben op een verstandige manier, in werkgroepjes uiteengevallen, werkbladen gemaakt en dat leidde tot een enorm onderling begrip en met name in deze nieuwe raad, waar twee derde fonkelnieuw is, was het voor de wat ouderen onder ons mooi om te zien hoe we met elkaar eigenlijk ineens doorhadden hoe je die dingen die in dat BMC-rapport staan op een bestuurlijk verantwoorde manier kunt aanpakken. De rollen die wij hebben als goed bestuurder, goede beleidsmaker en er ook voor zorgen dat je in de regio credibility hebt, dat kunnen wij met elkaar regelen. Hoe regelen we dat? Ik heb dat een week geleden ook in mijn bijdrage gezegd, er is hier een soort vierspan en je kunt ook kaarten met z'n vieren, maar uiteindelijk zijn wij maar met vier belangrijke spelers hier en zitten we absoluut geen kaartspel te spelen. Het gaat er natuurlijk om dat de raad, de griffie, het college en het apparaat met zijn vieren samenwerken om de goede dingen te doen. Volgens mij wijst wat we nu hebben opgeschreven zeker in die richting. We hebben het niet zo slecht gedaan, het is natuurlijk niet de goede gewoonte om jezelf punten te geven, maar in de tijd van het BMC-rapport was een van de dingen die opviel dat de versplinterde raad zo weinig daadkracht had. Sinds we zijn teruggekeerd naar het raadscommissiesysteem en we de carrousel achter ons hebben gelaten, hebben wij blijvend goed vergaderd en er staat nu soms wel eens een wind op die zegt: dan kom je naar zo'n raadsvergadering en dan zit de burgemeester alleen maar te hameren en klaar is Kees. Het betekent eigenlijk dat wij in staat zijn om als commissies op een hele verantwoorde wijze met elkaar om te gaan en oppositie en coalitie bij elkaar te brengen, anders is die hamer van u waardeloos. De financiën. Het is voor D66 behoorlijk omdenken geweest om in het nieuwe systeem mee te gaan, maar het leitmotiv dat uit de begroting spreekt, sparen, bezuinigen en de inkomsten verhogen, is een erg mooi motto dat ons credibility zal opleveren. Langs die weg zullen wij ook echt moeten proberen om die zelfstandigheid financiële gestalte te geven. Het mooie wat ik me van de begrotingsbehandeling herinner, is dat de wethouders die nog aan de bezuinigingsknoppen zitten, de uitdrukkelijke intentie hebben uitgesproken om dat op een verstandige wijze te doen en wij zien dat met vertrouwen tegemoet. Dan Wassenaar in de regio. Ik heb dat ook op die twee avonden een paar keer genoemd, de terminologie cherry picking heeft mij heel erg getroffen, maar ik heb daar wat over doorgelezen en doorgestuurd en ik ben nu wel zover dat ik denk dat we dat nu beter doen. De draai die we hebben gemaakt door in de commissievergaderingen de regionale belangen en de relatie tot Wassenaar eerst te bespreken en niet aan het einde van de vergadering lijkt maar een eenvoudige procedurele stap, maar het brengt de raad en het college dichter bij elkaar. Wij doen het natuurlijk in al die platforms op onze manier en ik denk, ik ben blij dat de VVD er net aan refereerde, dat wij uiteindelijk aan de tafel Jeugdzorg ook onze mond open hebben gedaan. We doen dat ook op de andere tafel en niet alleen in ons belang, ook in andermans belang. Dan komen we bij de WODV, daar is het nodige over gezegd. Het enige wat ik daarover wil zeggen, is dat het inderdaad erg belangrijk is dat het bestuur van de WODV, aangestuurd door beide raden, de komende tijd benut om, zoals in het document staat, na te gaan wat de beste weg is voor beide gemeenten bij het afnemen van diensten en hoe dat in te vullen. Wat betreft de maatschappelijke opgave, heb ik nu eigenlijk alleen maar een rondje commissie B&M gedaan, daarvan ben ik voorzitter, maar dat doet er verder niet toe. De commissie Fysieke Leefomgeving, wat is dat een geweldige commissie, daar gebeurt het, dan zit de tribune altijd vol. Ik ben ervan overtuigd dat de commissie Fysieke Leefomgeving, vroeger bekend als Ruimte en Economie, echt haar beste best doet om de ruimtelijke ordening in Wassenaar op orde te houden en met de Omgevingswet in aantocht en de wijze waarop we dat op 12 november a.s. gaan bespreken, laten wij zien dat wij goed bezig zijn en de dingen aankunnen. Dan twee dingen waar ik natuurlijk ook een beetje wakker van lig en dat is ten eerste de ambitie die we hebben aangenomen om de burgerparticipatie gestalte te geven. Ik heb er alle vertrouwen in dat wij daar, met de Omgevingswet op de achterbank, heel goed uit komen. Dan over dat we het best aankunnen. We hebben de Structuurvisie en de Erfgoedvisie af en op 6 november jl. was er een raads werkgroep Valkenburg, ik zie mijnheer Hendrickx opveren, je moet altijd de goede dingen zeggen om de aandacht te vangen, waar we op een hele verstandige wijze hebben geprobeerd weer aansluiting te zoeken bij waar we zes maanden geleden zijn gestopt. Volgens mij is dat de manier van proberen bestuurskracht uit te stralen waar je een heel eind mee komt. Zoals al gezegd, is Wassenaar een dorp met veel kwaliteiten, niet alleen in materiële zin, maar ook in menselijke zin, wij zijn er en wij mogen er zijn. Volgens mij is een zelfstandig Wassenaar binnen handbereik. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan is het woord aan de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, dank voorzitter. Ik ga het wat korter houden. GroenLinks vindt het een prachtig stuk, wij zien het als een heel mooi ambitiesdocument. Het is niet een beschrijving van de staat zoals die is, maar meer een staat waar we naartoe zouden moeten werken. Als ik zie dat we als raad sinds de verkiezingen, eigenlijk binnen een halfjaar, al twee partijen erbij halen, dan moeten we ook wel heel erg kritisch naar onszelf zijn, hoe wij omgaan met elkaar en hoe wij dat in de toekomst vormgeven. Dan komt het stuk mij wat te positief over en daarom zien wij het meer als een mooi ambitiesdocument waar we naartoe willen werken en dat is ook de boodschap die we aan de commissaris van de Koning moeten overbrengen. Ik lees het namelijk als 'het schip van de zelfstandigheid is binnengevaren, het gaat nu allemaal goed komen met deze coalitie', maar ik ervaar dat anders. Het proces om te komen tot waar we nu staan, is volgens mij ongeveer zeven jaar geleden gestart, toen er drie wethouders van buiten kwamen om hier de boel weer even op te schudden. Er is de afgelopen collegeperiode geprobeerd dat voort te zetten en er wordt nu weer een andere draai aan gegeven. Vorige week hebben we hier de begroting besproken en het verdient nog steeds geen schoonheidsprijs wat mij betreft, zeker niet als je nu in het document leest dat de moties van de oppositie ook worden ondersteund, volgens mij zijn ze vorige week allemaal keihard afgewezen. Vorige week hadden we het wel over de zelfstandigheid van Wassenaar en de begroting was de basis van die zelfstandigheid. Ik heb de griffier vanmiddag gevraagd een stuk voor mij uit te draaien en dat is een brief van de provincie, gedateerd 14 december 2017, over het financieel toezicht op de Begroting 2018,, het financieel beleid dat zo verschrikkelijk was en waardoor onze zelfstandigheid in gevaar zou komen, het fusiespook, en ik zeg altijd tegen mijn dochters 'spoken bestaan niet', De provincie concludeert over de Begroting 2017 waardoor de fusie in zicht zou komen: "Uw begroting en meerjarenraming hebben wij beoordeeld op structureel en reëel begrotingsevenwicht volgens de uitgangspunten van de Gemeentewet. Bij dit oordeel houden wij rekening met het overzicht van incidentele baten en lasten. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat de structurele lasten van uw begroting en meerjarenraming zijn gedekt door structurele baten". Dan staat er nog een heel verhaal en een samenvatting en de laatste zin is ongeveer: veel succes ermee en als u vragen hebt, kunt u bellen. Volgens de regels van de provincie, en daar moeten we volgende week ook door die hoopel springen bij de commissaris van de Koning, voldeed de begroting van 2017 en ik vind het tekenend dat we dat nu allemaal... Nou ja goed, laten we niet vergeten dat dit proces al jaren geleden is ingezet. Wij vinden het een mooi document, we zullen het van harte steunen, maar we zien het vooral als een groeidocument, 'hier gaan we naartoe'. Ik denk dat het heel goed is dat er nu een bestuurskrachtmeting is ingezet voor over twee jaar, zodat we onszelf inderdaad ook scherp houden. Laten we, en ik kijk vooral naar de raadsleden onderling, dit stuk als leidraad gebruiken om de onderlinge verhoudingen goed te houden en om goed met elkaar om te gaan, dan komen we er wel. Ik zeg niet dat die zelfstandigheid moet, maar: een fantastisch en mooi dorp moet en de weg die wij daarvoor kiezen, is via de zelfstandigheid. Dat is volgens mij de weg die we moeten gaan en niet blindstaren op zelfstandigheid, maar altijd in het oog houden waarvoor we het doen en dat is voor een mooier Wassenaar.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan de fractie van de PvdA, de heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter. Er is vanavond al heel veel behartigenswaardigs gezegd en ook wij zijn blij dat we weer een stap hebben gezet in wat wij vinden dat de goede richting is, maar ik hoorde ook allemaal verhalen over hoe je dat zou moeten noemen. Ik heb het gewoon genoemd 'Wassenaar zelfstandig', eenvoudiger kan ik het eigenlijk niet maken. Het eenvoudigste is vaak ook de beste manier om zaken te benaderen. Als u het niet erg vindt, wil ik toch een paar kritische opmerkingen over het stuk zelf maken. Het is eigenlijk een opsomming van een aantal hele natuurlijke relevante zaken. De strekking is duidelijk, dit moet de commissaris van de Koning ervan overtuigen dat ons dorp zelfstandig kan voortbestaan. Ik vind wel dat we met zijn allen als Wassenaarse politiek in ieder geval duidelijk moeten maken dat wij ervan overtuigd zijn dat we tot in lengte van jaren goed in staat zijn om alle inwoners van Wassenaar te bieden wat noodzakelijk is. Dus niet alleen een extra groenbak voor als je tuin zo groot is, dat je het in de zomer niet allemaal kunt verwerken, maar dat we ook fors gaan investeren in die mensen die niet eens een huis hebben in dit dorp en ook voor mensen die afhankelijk zijn van de Sociale Dienst. Hier graag even nota van nemen. Toch ook nog een vraag over het stuk. Er staat ergens in het stuk dat de bestuurscultuur is verbeterd, maar dan houdt het ook op. Ik denk dat het stuk beter zou zijn als er ook een aantal voorbeelden in staat van waar die bestuurscultuur echt helemaal is verbeterd. Ik wil ook aansluiten bij de woorden van de heer Van Sloten die over een constructieve raad spreekt. In het stuk staat inderdaad dat de coalitie en de oppositie breed samenwerken, ook bij moties vanuit de oppositie. U stelt dat u daar heel erg trots op bent, maar vorige week bij de begrotingsbehandeling zijn de moties van de oppositie niet eens besproken, die waren eigenlijk al voor de vergadering afgewezen en ik heb er geen woordvoerder meer over gehoord. Ik denk dat daar een verbeteringslag kan worden gemaakt en dat we ook naar onszelf moeten kijken, zoals

mijnheer Van Sloten zei: hoe we met elkaar omgaan, verdient enige verbetering. Het is eigenlijk heel simpel, de PvdA is van mening dat dit dorp gewoon zelfstandig kan functioneren en dat komt omdat we er financieel goed voorstaan, omdat we een betrouwbare partner in de regio zijn en omdat de vorige raad een goede Structuurvisie heeft aangenomen waardoor heel duidelijk is waar wij als dorp naartoe willen. Voorzitter, dat komt ook omdat we tot nu toe nog steeds een goed voorzieningenniveau hebben en eigenlijk moet dat ruim voldoende zijn om de provincie ervan te overtuigen dat wij gewoon zelf onze boontjes kunnen doppen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan de fractie Mulder, mevrouw Mulder.

Mevrouw **Mulder**: Voorzitter, dank voor het woord. Wij kunnen ons aansluiten bij de woorden van veel van de voorgaande sprekers. Dit kenmerkt ook de eensgezindheid binnen uw raad, zeker wat betreft zelfstandigheid en de inwoners van Wassenaar. Wassenaar is een groene long in een druk bebouwde Randstad en dat moeten we allemaal willen beschermen. Zoals gezegd, hebben we een wake-upcall gehad en moeten we nu structureel laten zien dat we in staat zijn dat vast te houden, samen met onze partners in de regio, met Wassenaar als betrouwbare constructieve partner. De brief die we samen hebben opgesteld is goed. De invulling had wat ons betreft misschien wat steviger gekund, maar uiteindelijk moeten we het vooral laten zien. Het is niet alleen het niet altijd even goede imago verbeteren, maar bovenal daden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Als laatste de Fractie Hagen en mevrouw Hagen.

Mevrouw **Hagen**: Dank u voorzitter. Wassenaar, de zelfstandige gemeente in de regio. Ja, er is door beide kanten al heel veel gezegd en net als mevrouw Mulder onderschrijf ik dat alle kanten ook al de verbindingen in dit stuk hebben gezocht. De afgelopen begrotingsvergadering heb ik moties ingediend en bewust ook teruggehaald omdat we erover wilden spreken in de commissies en met het college om niet alles op scherp te zetten en dat we inderdaad met elkaar praten. Intussen heb ik die gesprekken ook al kunnen voeren en heb ik ook al over onderwerpen kunnen spreken. Ik mag ook zeggen dat ik dan ook trots ben dat ik, nu ik als nieuwe fractie in een hele grote zaal erbij ben gekomen, op deze manier wordt bejegend. Ik voel me daar welkom in en ik denk dat heel veel Wassenaarders zich dan ook herkennen om zelfstandig te blijven en ook de samenwerking te willen blijven zoeken. Eigenlijk kan ik verder niets toevoegen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank. Daarmee hebben alle fracties het woord gevoerd. Gezien sommige opmerkingen waarbij het vanuit onze natuurlijke habitat een beetje lijkt of de raad het met het college wil afspreken, maar dat is natuurlijk niet het geval, het is ook echt uw product geworden. Er komt dus geen formele reactie van de wethouders. Ik wil wel, vanuit mijn rol als waarnemend burgemeester die dit proces toch enigszins heeft gefaciliteerd, een enkele opmerking maken als u mij dat toestaat. Ik ben zelf de voorzitter, dus dat doe ik dan maar bij dezen. Het is goed dat een aantal van u heeft gezegd dat dit een stap in een proces is. Het is een belangrijke stap, het is een vlag die je op een berg zet om vervolgens in je trektocht over de Alpen of waar dan ook weer naar de volgende te gaan. Het is een mijlpaal om met elkaar, eensgezind en op een hele constructieve manier heb ik mogen merken, nadat we achter het wassenaarkomps een punt hebben gezet, we met elkaar, met een nieuwe raad en een nieuw college, aan de slag zijn gegaan om te kijken hoe we kunnen komen tot een formulering waarbij we niet alleen in mooie woorden, dat heb ik vele malen tegen u gezegd, maar ook in daden kunnen laten zien en blijken dat wat Wassenaar ambieert, en dat is raadsbreed, zelfstandigheid ook werkelijk kunnen waarmaken. In dat proces is het goed dat we vandaag dit moment met elkaar creëren en dit document vaststellen. Voor de een is het misschien iets meer klaar dan voor de ander, maar het is wel een stap in een proces. Een aantal van u zei dat het gesprek over de Werkorganisatie ook een gesprek is waar we in de toekomst echt mee verder moeten. We weten allemaal dat ook Voorschoten in een vergelijkbaar bestuurlijk oriëntatieproces zit en dat we in een divergerend proces zitten. Voorschoten richt zich nadrukkelijk op de Leidse regio en Wassenaar kiest nadrukkelijk ook om heel actief lid te zijn en te blijven van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag. Natuurlijk geldt voor allebei dat je daarmee niet met de rug naar elkaar toe staat, maar dat je nadrukkelijk kiest voor een aantal partijen, partners, regionale samenwerking. Het bestuur in Nederland werkt nu eenmaal zo dat je heel veel dingen in regionaal verband moet doen. We zitten nu in een divergerend proces en dat is anders dan zes jaar geleden, toen de Werkorganisatie werd opgericht. Wassenaar en Voorschoten moeten nu de volwassenheid met elkaar opbrengen om daar samen over door te denken en te werken aan hoe dat uitpakt voor de Werkorganisatie en hoe wij daar de toekomst in zien. Ook vanuit Wassenaar gezien, vanuit ons eigen bestuurlijk belang: wat heeft een zelfstandige gemeente Wassenaar in de toekomst nodig aan ambtelijke organisatie voor haar burgers, haar ondernemers, haar inwoners, maar ook in de regio om haar verantwoordelijkheid echt waar te kunnen maken? Dat is het eerste punt. Een ander punt is dat Wassenaar een gemeente is met veel financiële

middelen op de bank, maar tegelijkertijd leggen we onszelf steeds een stevige opgave op om te komen tot een solide en sluitende begroting. Dat hebben we vorige week vastgesteld en we moeten ook echt onze rug recht blijven houden. Op dat punt heeft Wassenaar in het verleden misschien niet altijd een hele stevige rug gehad, maar er zal wel echt van ons als zelfstandige gemeente worden gevraagd om daar de komende jaren ook echt bestuurlijk solide in te zijn, om datgene wat we op papier zetten en wat we in de begrotingsraad vaststellen ook voor het voetlicht te blijven brengen. De heer Van Sloten noemde terecht de brief van de provincie. Overigens scoorde Wassenaar in 2017 nog oranje en dat was twijfelachtig als het ging over de begroting en in 2018 scoren we groen, maar dat is geen garantie voor de toekomst. Dat werkt bij financiën zo, resultaten uit het verleden zijn geen garantie voor de toekomst, maar het vraagt wel blijvend solide en duurzaam werken aan onze financiële positie. Het allerbelangrijkste is wellicht dat wij als Wassenaar vanuit zelfstandigheid een stevige, betrouwbare en goede partner zijn in de regionale samenwerking. Wassenaar kan niet, ook niet als zelfstandige gemeente en juist niet als zelfstandige gemeente, zonder hele intensieve samenwerking met onze burens en dan zijn Den Haag, de Haagse regio, de Metropoolregio, natuurlijk erg belangrijke spelers. Iedereen kent de problematiek van de N44, om maar eens een voorbeeld te noemen, en iedereen snapt dat je zo'n miljoenenproject als de N44 niet kunt doen als je niet zorgt dat je met grote zware stevige partners als de Metropoolregio zorgt dat je bij het ministerie van Infrastructuur op de juiste lijstjes terecht komt. Bij grote projecten moet je met elkaar optrekken en dat geldt ook voor het project Valkenburg, de ontwikkelingen die daar aan de noordkant van Wassenaar plaatsvinden, het project rond de ANWB-locatie en vele anderen. Wij zullen dus, ook als zelfstandige gemeente, echt volwaardig moeten meedoen met de burens en daar ook een strategische positie innemen. We gaan dit volgende week bespreken met de commissaris van de Koning, ik heb vanmorgen begrepen dat hij ernaar uitziet om daarover met u in gesprek te gaan en we zullen dan met elkaar kijken wat we de komende maanden en jaren moeten doen om daar verder invulling aan te geven. Op naar de volgende berg, maar deze vlag hebben we geplant, tenzij u dit vandaag niet vaststelt, dan hebben we een andere discussie, maar ik vermoed dat het anders gaat. Heeft iemand de behoefte hierover in tweede termijn nog een opmerking te maken? Dan stel ik voor dat we het stuk in stemming brengen. Wie van u wil een stemverklaring afleggen? Niemand meer. Dat hebt u eigenlijk natuurlijk allemaal al uw bijdrage gedaan. Dan vraag ik u allen uw vinger op te steken als u voor het vaststellen van dit document bent. Ik constateer dat alle fracties instemmen met dit stuk, waarmee het stuk unaniem is vastgesteld. Ik snap de emotie in de zaal, maar een voorzitter van een raadsvergadering moet altijd tegen de zaal zeggen dat er in de raad niet mag worden geapplaudisseerd. Ik vermoed dat dit bij de volgende punten niet meer gaat gebeuren, maar dan weet u dat alvast voor de volgende keer.

5. Motie Kinderpardon

De **voorzitter**: Dan agendapunt 5, de motie vreemd aan de orde van de dag. Een aangekondigde motie over een agendapunt dat niet op de agenda staat en wat in de landelijke politiek speelt. Die is aangekondigd door de heren Paulides en Van Noort. Ik geef de heer Paulides het woord om deze motie in te dienen.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Eigenlijk hoef ik de motie over het kinderpardon, die mijn fractie samen met de PvdA indient, niet toe te lichten. Er is veel over te doen in media, het is te lezen op de iPad en landelijk hebben ruim vijftig gemeenten deze motie reeds aangenomen. Wij geven toe dat we hem niet zelf hebben bedacht, maar beter goed gejat dan slecht bedacht. Het is onacceptabel dat de overheid zo lang draait met het behandelen van asielaanvragen, waardoor de betreffende kinderen inmiddels zo diep in onze maatschappij zijn geworteld, dat zij vreemden zouden zijn in hun eigen land. Daarnaast zijn landen als Irak niet veilig, het reisadvies van het ministerie van Buitenlandse zaken is daar heel duidelijk over, ik heb dat advies vanmorgen nog even geraadpleegd. Ik kan mij niet voorstellen dat deze motie niet unaniem wordt gesteund. Ondanks eerdere toezeggingen door het college van B&W en het COA naar een eerder besluit dat als een overval werd beschouwd, zou er in de toekomst tijdig worden geïnformeerd indien er weer tijdelijke noodopvang op Duinrell noodzakelijk zou zijn. In 2018 is dit weer het geval voor bijna 1000 asielzoekers. Voorzitter, ook deze keer is met het collegebesluit de overvaltactiek gebruikt. Het college heeft het eigenstandig besloten ondanks het feit dat tijdelijke opvang in recreatiewoningen in strijd is met het bestemmingsplan van Duinrell, ook tijdelijke opvang is niet toegestaan. Tijdelijke opvang was slechts mogelijk geweest in vakantiewoningen en daar is geen sprake van. Ik wil niet zeggen dat DLW tegen de opvang is, maar de procedures moeten wel correct worden gevolgd. Om dit mogelijk te maken, was een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk en ook behoorde de eenmalige tijdelijke ontheffing door het college tot de mogelijkheden, maar die wegen zijn niet gevolgd. Waarom zeg ik dit? Omdat ik toch wel verheugd ben te constateren dat de raad de asielzoekers een heel groot en heel warm hart toedraagt. Het

zou mij verbazen indien de raad de opvang op Duinrell zonder meer accepteert, maar het kinderpardon niet unaniem zou steunen. Dan zouden er namelijk andere belangen spelen, namelijk het belang van het pleasen van de eigenaar van Duinrell en dat is iets anders dan medemenselijkheid. Dank u wel. We hebben de motie al ingediend, dus dat hoef ik niet meer te doen.

De **voorzitter**: Dank. De motie is ingediend. Ook de heer Van Noort wil graag het woord. Ik geef eerst de indieners het woord en daarna de andere fracties. De heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Ja, dank u wel voorzitter. Ik ben medeondertekenaar van deze motie. Ik wil wel even stellen dat ik het laatste gedeelte van het betoog van de Paulides niet onderschrijf, ik wil het puur bij de motie houden. Het tweede punt dat ik naar voren wil brengen is dat het hier over kinderen gaat en dat ik me niet kan voorstellen dat kinderen onder een soort fractiediscipline vallen. Mijn verzoek is om hoofdelijk over deze motie te stemmen. Dank u vriendelijk.

De **voorzitter**: Dank. Ik zag mevrouw Hagen als eerste en ik zie in ieder geval de heer Van Doeveren. Ik kijk straks of nog meer fracties de behoefte hebben om in eerste termijn een opmerking te maken. Mevrouw Hagen.

Mevrouw **Hagen**: Dank u voorzitter. Naar aanleiding van de mede door de PvdA ingediende motie met betrekking tot het kinderpardon, heb ik als Fractie Hagen een moeilijke beslissing moeten nemen omdat de indiener DLW is en die een week voor de motie Kinderpardon aangaf dat kinderen die hier asiel komen zoeken recreëren op Duinrell om vervolgens met droge ogen een motie Kinderpardon in te dienen. Dat zie ik als raadslid als een schizofrene handeling, eentje die ik persoonlijk vergelijk met een drugskartel dat met een deel van het drugsgeld ziekenhuizen bouwt om draagvlak onder de bevolking te genereren. De drugs worden dan voornamelijk gebruikt om arme jongeren verslaafd te maken en hun inkomen in stand te houden. Juist omdat ik in juli jl. al aandacht voor het kinderpardon heb gevraagd en toen geen berichtje...

De **voorzitter**: Mevrouw Hagen wacht even. Ik begrijp dat er een interruptie wordt geplaatst en ik geef het woord aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik vind dit een onbeschofte opmerking en een aanval op de persoon, dit kan gewoon niet. Ik heb heel duidelijk uitgelegd dat we helemaal niet tegen asielzoekers zijn, we hebben alleen bezwaar tegen de gevolgde procedure. Asielzoekers kunnen niet in recreatiewoningen worden ondergebracht en ik heb dat heel duidelijk gezegd, het bestemmingsplan moet worden veranderd of er moet een tijdelijke ontheffing komen. Dat is mijn enige kritiek, het is niet tegen de asielzoekers op Duinrell en ik maak er bezwaar tegen dat mevrouw Hagen op zo'n domme manier reageert. Sorry.

De **voorzitter**: Mevrouw Hagen. Het lijkt me inderdaad wel goed dat u zich inderdaad bij de zaak houdt en u niet op de persoon speelt. Gaat u verder met uw betoog.

Mevrouw **Hagen**: Als ik ergens op de persoon heb gespeeld, spijt me dat en dan bied ik daarvoor mijn excuses aan. Ik dacht dat ik het alleen over DLW had. Wij kunnen deze motie niet steunen, juist omdat het een tegenstrijdig karakter heeft met wat DLW eerder in de krant heeft laten plaatsen en uitdraagt. Daarom stemmen wij hier helaas niet mee in.

De **voorzitter**: Dank u zeer. De heer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Dank voorzitter. Ik beperk me tot een kleine inhoudelijke bijdrage. De reden dat we toch iets over de motie willen zeggen, is dat hij heel sympathiek is. Het is afgrijselijk om de beelden van deze kinderen te zien en dan vraag je je ook af waarom ze niet eerder kunnen worden geholpen. Het is naar voor henzelf en voor de ouders en daarom is de motie erg sympathiek, maar ik zeg eerlijk: we kennen niet de werkelijkheid erachter, we zien alleen wat we in de media zien. Nu deze groep helpen, biedt uiteindelijk geen structurele oplossing, die moet landelijk komen met het inkorten van de procedures. Wij wegen ook mee dat kinderen niet moeten worden ingezet als onderdeel van een asielprocedure in een steekspel met de overheid. Daarom stemmen wij tegen de motie. Ik dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Zijn er nog anderen? Ja, de heer Everard.

De heer **Everard**: Voorzitter, ik ben het voor een deel eens met collega Van Doeveren. Onze fractie zal geen fractiestandpunt hebben, fractieleden kunnen hier verschillend over denken, maar

we zijn het er wel over eens dat het kinderpardon niet een regeling is die echt heel erg bij de gemeente Wassenaar hoort. Wij doen de huisvesting van de statushouders en we helpen bij de opvang in Duinrell, dat zijn allemaal zaken waar wij als gemeenschap graag aan willen werken, maar wij vinden procedures die ervoor zorgen dat kinderen hier vijf tot tien jaar zitten eigenlijk te gek voor woorden. Je kunt zeggen dat kinderen hier geen onderdeel van mogen zijn, maar ze zijn er wel een onderdeel van. Wat dat betreft moet je zorgen voor goede procedure, zodat het binnen twee jaar helder is en als ik niet kan, luisteren wij altijd heel graag naar de ombudsvrouw van de kinderen die zegt: als kinderen hier langer dan vijf jaar zijn, is het bijna onverantwoord om hen terug te sturen. Dat is wel heel erg van belang. Wij zijn ook voor hoofdelijke stemming en wij zullen dan laten zien hoe wij uiteindelijk stemmen.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Lokaal Wassenaar!, de heer Boon.

De heer **Boon**: Ja voorzitter, Lokaal Wassenaar!, dus lokaal. Het is wel boeiend om te zien, het gaat natuurlijk om een landelijk probleem dat ook een landelijke trend heeft. Om de vier jaar gaan we stemmen en blijkbaar heeft het merendeel van de bevolking voor deze samenstelling en deze richting gekozen. Wij nemen geen standpunt als fractie in, maar persoonlijk. Zeker omdat het een landelijke discussie is, dat is eigenlijk wat ik wil toevoegen. Ik kan me vinden in de woorden van de heer Van Doeveren. We zien wat we zien, maar ik constateer wel dat er blijkbaar nog steeds niets gebeurt en dat er soms iets nodig is. Wij gaan dus afzonderlijk stemmen.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Zijn er nog andere fracties? Ja, de heer Van Sloten van GroenLinks.

De heer **Van Sloten**: Ja, dank voorzitter. Ik steun de motie. Het is een ontzettend sympathiek gebaar. Het is inderdaad de vraag welke invloed we als gemeente hebben, maar het is goed om als gemeente het signaal af te geven dat wij vinden dat dit niet kan en dat de instanties die er wel over gaan hier aandacht voor moeten hebben. Het gaat inderdaad om 'maar' 400 kinderen en niet om hele volksstammen, maar het zijn wel kinderen die zijn geworteld. Ik zou bijzonder jammer vinden als de motie niet wordt gesteund alleen vanwege de persoon van de indiener. Daar gaat het juist niet om, het gaat om de inhoud en volgens mij hebben we net met zijn allen in een stuk vastgesteld dat het daarover moet gaan. Wij stemmen wel voor.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Ik zie de heer Bloemendaal en daarna nog de heer Hendrickx. Mijnheer Bloemendaal.

De heer **Bloemendaal**: Voorzitter, het is een sympathieke motie en het probleem is vreselijk. Wij gaan er niet over en in het rijtje open deuren kan ik dan ook zeggen dat wij geen fractiestandpunt hebben en dat het aan de leden afzonderlijk is hoe te handelen.

De **voorzitter**: Dank u zeer. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, meer een stemverklaring dan een inhoudelijke discussie. Wij zullen tegen deze motie stemmen. Als dit landelijk zou worden behandeld, zou ik persoonlijk willen dat er voor werd gestemd, maar ik vind het niet een kwestie die we lokaal moeten aanpakken. Hier wensen wij nadrukkelijk te zien dat er landelijk beleid is dat we dan met liefde zullen uitvoeren. Natuurlijk is het zo dat, wanneer je beelden ziet van mensen die vijf, zes, zeven, acht negen, tien, vijftien jaar hier wonen, die Nederlands spreken en geen of moeilijk een moedertaal hebben terug moeten. Dat is heel ernstig, maar nogmaals, Hart voor Wassenaar zal niet voor deze motie stemmen omdat het een kwestie is waarvan ik vind dat daarover niet hier moet worden besloten.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Wil de Fractie Mulder nog een stemverklaring afleggen? Dat is niet het geval. Ik zie dat mevrouw Zweerts de Jong gaat staan. Wethouder De Jong gaat over asielzaken en jeugd en zij wil kort het woord voeren.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, dank u wel voorzitter. Het is natuurlijk een onderwerp waarvan je eigenlijk zou willen dat we het er überhaupt niet over zouden moeten hebben en dat het niet aan de orde zou moeten zijn. Het is inderdaad iets landelijks en wij moeten deze motie officieel ontraden omdat wij hier niet over gaan. Ik denk dat het heel goed is dat u als partijen en als mensen zelf naar uw partijen gaat om dit landelijk neer te leggen. We zouden als gemeente soms over meer dingen willen gaan, kijk naar de inburgering, gelukkig komt dat wel terug, dan kunnen we iets meer voor deze mensen doen, maar op dit moment moeten we het echt bij de landelijke mensen zoeken, hoe sympathiek de motie ook is en hoe vervelend het ook is. Er zijn op dit moment in Wassenaar geen kinderen die onder het pardon vallen, dat wil ik u even meegeven.

De **voorzitter**: Dank u zeer. De vragen die de heer Paulides maakte ten aanzien van het bestemmingsplan van Duinrell heeft het college schriftelijk beantwoord. Dat zijn de openbare antwoorden. Mijnheer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Voorzitter, ik hoopte u eigenlijk een hint mee te geven. De heer Paulides was er niet bij, maar ik heb in het raadsdebat tijdens de mondelinge vragenronde een vraag gesteld over Duinrell, dat wij de procedure wat onzorgvuldig vonden en dat wij voor 2019 van u of uw opvolger de toezegging willen om, als we mensen gaan opvangen, dat voortaan vooraf met de raad te bespreken. Dat wilde ik even in herinnering meegeven.

De **voorzitter**: Daarmee onderschrijft u nog een keer uw eigen punt en dat is prima. Ik wilde alleen over het bestemmingsplan, dat is het punt van de Paulides, zeggen dat die vragen schriftelijk zijn beantwoord, Ik denk dat we dat nu niet opnieuw moeten gaan bediscussiëren. Ik denk dat we de discussie nu echt moeten laten bij de motie over het kinderpardon, die is ingediend, anders gaan we nu weer een hele nieuwe discussie voeren. Er is een motie ingediend over het kinderpardon en daar hebt u op gereageerd. Ik heb alleen willen stipuleren dat de opmerking die de heer Paulides maakte over het bestemmingsplan van Duinrell, dat die vragen schriftelijk zijn beantwoord en dat de heer Paulides het standpunt van het college daarover kent.

Motie Kinderpardon Ingediend door DLW en PvdA

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 7 november 2018;

constaterende dat:

- 400 kinderen opgegroeid en geworteld zijn in onze samenleving, in Nederland, die al langer dan vijf jaar wachten op een verblijfsvergunning;
- het meewerkcriterium van het huidige kinderpardon zo strikt wordt toegepast dat bijna geen enkel kind meer een pardon kan verkrijgen;

overwegende dat:

- dit bij deze kinderen veel verwarring, onzekerheid en angsten geeft;
- het uitzetten van deze kinderen naar landen, die voor hen vreemd zijn, de lokale gemeenschap kan ontwrichten en de ontwikkeling van deze kinderen geweld aandoet;
- reeds vijftig gemeenten het initiatief hebben genomen om het standpunt dat deze kinderen 'al thuis zijn' te onderschrijven;
- wij inmiddels vanuit de gemeente de plicht hebben vanuit de Jeugdwet en het Internationaal Kinderverdrag deze kinderen te beschermen, nu en in de toekomst;

van mening zijnde dat:

- deze kinderen niet bekend zijn met hun thuisland en de taal van het thuisland niet meer spreken;
- deze kinderen volledig geïntegreerd zijn in onze samenleving;
- deze kinderen klasgenoten, teamgenoten, kerkgenoten, buurkinderen en collega's zijn;

verzoekt het college:

- bij de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid te pleiten voor een oplossing voor deze groep kinderen, bijvoorbeeld door versoepeling van het meewerkcriterium van het kinderpardon;
- tevens via de VNG druk uit te oefenen op de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid om een oplossing te vinden voor deze groep kinderen;
- de regering met klem op te roepen werk te maken van het inkorten van de asielprocedures, waarmee we dan rekening houden met de ontwikkeling van kinderen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan denk ik dat we tot stemming kunnen overgaan, tenzij iemand opnieuw een stemverklaring wil afleggen, maar ik vermoed dat iedereen dat eigenlijk al heeft gedaan. Ik kan me niet herinneren dat deze raad al eerder hoofdelijk heeft gestemd en even voor alle nieuwe raadsleden: ik pak een briefje uit deze vissenkom, daar staat een nummer op en bij dat nummer hoort een naam. Vanaf die plek in het alfabet wordt uw naam op alfabetische volgorde voorgelezen. We beginnen de stemming bij nummer 16. Dan volgen de nummers 17, 18 enzovoorts en daarna 1 tot en met 15. Als uw naam hoort, zegt u 'voor' of 'tegen'. U weet zelf wat u dan gaat zeggen.

Mevrouw **Gout**: Voor.
De heer **Van Sloten**: Voor.
De heer **Van Noort**: Voor.
Mevrouw **Hagen**: Tegen.
Mevrouw **Mulder**: Tegen.
De heer **Mulder**: Tegen.
De heer **Van Doeveren**: Tegen.
De heer **Borm**: Tegen.
Mevrouw **Van Deursen**: Tegen.
Mevrouw **Weekhout**: Tegen.
De heer **Ronke**: Tegen.
De heer **Hendrickx**: Tegen.
Mevrouw **Bellekom**: Voor.
De heer **Boon**: Voor.
De heer **Everard**: Voor.
De heer **Beerepoot**: Tegen.
De heer **Koetsier**: Tegen.
De heer **Paulides**: Voor.
De heer **Bloemendaal**: Voor.

De **voorzitter**: Voor zijn 7 stemmen en tegen zijn 10 stemmen, maar dat klopt niet helemaal. Iedereen heeft kunnen meetellen, de motie is in ieder geval verworpen.

6. Vragenronde

De **voorzitter**: De heer Van Sloten heeft twee vragen aangekondigd. Ik geef hem het woord en beide vragen zullen worden beantwoord door wethouder Wassenaar.

De heer **Van Sloten**: Ja voorzitter, ik had hier ook liever niet gestaan, maar omstandigheden gaan zo, ik had ook vorige week het antwoord kunnen krijgen. De vragen zijn heel simpel, 'ja' of 'nee' kan eigenlijk volstaan. Wordt de kapvergunning per 1 januari 2019 afgeschaft? Zo ja, wanneer hebben we daarover besluitvorming? Zo nee, klopt de in de begroting opgenomen reeks bezuinigingen nog, wanneer wist het college dit en waarom is de raad niet op de hoogte gesteld? Dezelfde vraag heb ik eigenlijk ook over het welstandsbeleid en het erfgoedbeleid.

De **voorzitter**: Wethouder Wassenaar.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, dank u wel. De kapvergunning wordt inderdaad afgeschaft, dat hebt u ook in het coalitieakkoord kunnen lezen. Dat wordt opgenomen in het collegeprogramma. Ik had gehoopt de voorstellen die daarvoor nodig zijn, waar de raad bij is betrokken, in december aan te bieden, maar dat gaat ons helaas niet lukken en dat zal in het eerste kwartaal van 2019 zijn. Daarmee staat de bezuinigingenreeks, zoals die meerjarig in de begroting is opgenomen, niet ter discussie. Dat geldt ook voor de punten welstand en erfgoed.

De **voorzitter**: Dank u zeer.

7. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: Niets meer aan de orde zijnde, sluit ik de vergadering.